

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

*Ministria e Arsimit, e Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit- Ministry of Education ScienceTechnology and Innovation-
Ministarstva za Obrazovanje Nauku, Tehnologiju i Inovacije*

**UDHËZIM ADMINISTRATIV (MASHTI) NR. 16/2023 PËR ZHVILLIM PROFESIONAL TË
MËSIMDHËNËSVE**

**ADMINISTRATIVE INSTRUCTION MESTI NO. 16/2023 ON TEACHERS' PROFESSIONAL
DEVELOPMENT**

ADMINISTRATIVNO UPUTSVO(MONTI) BR. 16/2023 ZA PROFESIONALNIRAZVOJ NASTAVNIKA

<p>Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit, Në mbështetje të nenit 5 dhe 34 (6) të Ligjit nr. 04/L-032 për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës, (Gazeta zyrtare nr. 17/16, shtator 2011), nenit 3 pika (a) të Ligjit nr. 03/L-068 për arsimin në komunat e Republikës së Kosovës, nenit 11, paragrafi 1 nënparragafi 1.5 të Ligjit nr.08/L-117 për Qeverinë e Republikës së Kosovës (Gazeta zyrtare nr. 34, 18 nëntor 2022 dhe nenit 38, paragrafi 6 të Rregullores nr. 09/2011 të Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës, nxjerr:</p>	<p>Ministry of Education, Science, Technology and Innovation, Pursuant to Article 5 and 34 (6) of the Law no. 04 / L-032 on Pre-University Education in the Republic of Kosovo, (Official Gazette no. 17/16 , September 2011), article 3, point (a) of the Law no. 03/L-068 for education in the municipalities of the Republic of Kosovo, Article 11, paragraph 1, subparagraph 1.5 of Law No. 08/L-117 on the Government of the Republic of Kosovo (Official Gazette, No. 34, November 18, 2022 and article 38, paragraph 6 of Regulation No. 09/2011 of the Government Work of the Republic of Kosovo issues:</p>	<p>Ministarstvo Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacije, U skladu sa članom 5. i 34 (6) Zakona br. 04/L-032 o preduniverzitetskom obrazovanju u Republici Kosovo, (Službeni glasnik br. 17/16, septembar 2011.), član 3 tačka (a) Zakona br. 03/L-068 o obrazovanju u opštinama Republike Kosovo, član 11. stav 1. stav 1.5. Zakona br. 08/L-117 o Vladi Republike Kosovo (Službeni glasnik, br. 34, 18. novembar 2022. i član 38. stav 6. Uredbe br. 09/2011. o radu Vlade Republike Kosovo donosi:</p>
<p>UDHËZIM ADMINISTRATIV (MASHTI) Nr. ____/2023 PËR ZHVILLIM PROFESIONAL TË MËSIMDHËNËSVE</p> <p>Neni 1 Qëllimi</p> <p>1. Ky Udhëzim administrativ, përcakton dhe rregullon zhvillimin profesional të mësimdhënësve (tutje ZHPM) si kërkesë obligative ligjore dhe kërkesë e sistemit të licencimit të mësimdhënësve dhe në funksion të avancimit të praktikave profesionale të mësimdhënësve në shkollë</p>	<p>ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MESTI) No. ____/2023 ON TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT</p> <p>Article 1 The purpose</p> <p>1. This Administrative Instruction defines and regulates the professional development of teachers (further TPD) as a mandatory legal requirement and a requirement of the teacher licensing system and in order to advance the professional practices of teachers in school in order to improve the</p>	<p>ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MONTI) BR. ____/2023 ZA PROFESIONALNI RAZVOJ NASTAVNIKA</p> <p>Član 1 Cilj</p> <p>1. Ovo Administrativno uputstvo definiše i reguliše profesionalni razvoj nastavnika (u daljem tekstu PRN) kao obavezan zakonski uslov i uslov sistema licenciranja nastavnika i u cilju unapređenja profesionalne prakse nastavnika u školi sa ciljem poboljšanja kvaliteta nastave.</p>

<p>me qëllim përmirësimin e cilësisë së mësimit.</p>	<p>teaching quality.</p>	
<p>2. Ky Udhëzim administrativ, përcakton modalitetet e zbatimit të zhvillimit profesional të mësimdhënësve në funksion të plotësimit të kërkesave që sistemi i licencimit të mësimdhënësve paraqet për mësimdhënësit.</p>	<p>2. This Administrative Instruction defines the modalities of implementing the professional development of teachers in order to meet the requirements that the teacher licensing system presents to teachers.</p>	<p>2. Ovo Administrativno uputstvo definiše modalitete sprovodenja profesionalnog usavršavanja nastavnika kako bi se ispunili zahtevi koje sistem licenciranja nastavnika predstavlja za nastavnike.</p>
<p>3. Ky Udhëzim administrativ, përcakton kornizën dhe modalitetet e ofrimit të zhvillimit profesional duke bërë lidhjen midis prioriteteve dhe politikave kombëtare të arsimit, nevojave të mësimdhënësve, rezultateve të vlerësimit të performancës së mësimdhënësve dhe ofertës së zhvillimit profesional të mësimdhënësve.</p>	<p>3. This Administrative Instruction defines the framework and modalities of providing professional development by making the connection between the priorities and national education policies, the needs of teachers, the results of the evaluation of the performance of teachers and the teachers' professional development offer.</p>	<p>3. Ovo administrativno uputstvo definiše okvir i modalitete pružanja profesionalnog usavršavanja tako što povezuje prioritete i nacionalne obrazovne politike, potrebe nastavnika, rezultate vrednovanje performanse nastavnika i ponudu za profesionalno usavršavanje nastavnika.</p>
<p>Neni 2 Ndërlidhja Parimet udhëheqëse dhe pikat e referimit</p> <p>1. ZHPM, udhëhiqet nga dokumenti Korniza Strategjike për Zhvillimin Profesional të Mësimdhënësve e cila shërben si pikë referimi për standarde profesionit të mësuesisë apo profilin e kompetencave të mësimdhënësve në fazë të ndryshme të karrierës sipas sistemit të licencimit.</p>	<p>Article 2 Interconnection Leading principles and reference points</p> <p>1. TPD is leaded by the Strategic Framework document on Teachers' Professional Development which serves as a reference point for the standards of the teaching profession or the profile of teachers competences at different career stages according to the licensing system.</p>	<p>Član 2 Povezivanje Rukovodeći principi i referentne tačke</p> <p>1. PRN se rukovodi dokumentom Strateški okvir za profesionalni razvoj nastavnika koji služi kao referentna tačka za standarde nastavničke profesije ili profil kompetencija nastavnika u različitim fazama karijere prema sistemu licenciranja.</p>

<p>2. ZHPM, udhëhiqet nga kërkesa dhe jo oferta. Orientimi i ofertave të ZHPM ndërlidhet me nevojat dhe kërkesat e mësimdhënësve të cilat përcaktohen përmes vlerësimit të nevojave dhe formave të tjera konsultative dhe të planifikimit në nivel shkolle, komune dhe në nivel qendror.</p> <p>3. Ofrimi i ZHPM, ndërlidhet me politikat shtetërore të arsimit parauniversitar si kurrikula shkolllore, politikat referuese për kompetencat e mësimdhënësve dhe njojuritë empirike rreth të mësuarit të mësimdhënësve dhe mësimdhënien efektive e cilësore.</p> <p>Neni 3 Modelet e zhvillimit profesional</p> <p>1. Modeli i zhvillimit profesional të mësimdhënësve që zbatohet në Kosovë përfshin ofrimin e programeve nga ofertuesit e jashtëm dhe ofrimin e zhvillimit profesional me bazë në shkollë (ZHPMBSH) përmes qasjes me bazë në shkollë.</p> <p>2. ZHPM, ofrohet nga organizatat publike që kanë mision zhvillimin e mësimdhënësve, organizatat joqeveritare që</p>	<p>2. TPD is leaded by the request and not the offer. Orientation of TPD offers is related to the needs and requirements of teachers which are determined through evaluation needs and other consultative and planning forms at the school, municipality and central level.</p> <p>3. Provision of TPD is related to state pre-university education policies such as school curricula, reference policies for teacher competencies and empirical knowledge about teacher learning and effective, quality teaching.</p> <p>Article 3 Professional development models</p> <p>1. The teacher professional development model implemented in Kosovo includes the provision of programs by external providers and the provision of school-based professional development (SBPD) through a school-based approach.</p> <p>2. TPD is offered by public organizations with the mission of teacher development, non-governmental organizations with the</p>	<p>2. PRN rukovodi se iz potražnje a ne ponude. Orientacija ponuda PRN se odnosi na potrebe i zahteve nastavnika koje se utvrđuju kroz procenu potreba i druge konsultativne i planske forme na nivou škole, opštine i na centralnom nivou.</p> <p>3. Omogućavanje PRN odnosi se na državne politike preduniverzitetskog obrazovanja kao što su školski kurikulum, referentne politike za kompetencije nastavnika i empirijsko znanje u vezi učenje nastavnika i efikasnoj, kvalitetnoj nastavi.</p> <p>Član 3 Modeli profesionalnog razvoja</p> <p>1. Model profesionalnog razvoja nastavnika koji se primenjuje na Kosovu obuhvataju obezbeđivanje programa od strane spoljnih ponuđača i pružanje profesionalnog razvoja u školi (PRNOŠ) kroz pristup zasnovan u školi.</p> <p>2. PRN se nude od strane javne organizacije čija je misija razvoj nastavnika, nevladine organizacije čija je misija obrazovanje,</p>
--	--	--

<p>kanë mision arsimin, organizataat ndërreveritare dhe projektet e ndryshme të arsimit në partneritete me donatorët dhe partnerët zhvillimor.</p>	<p>mission of education, intergovernmental organizations and various education projects in partnership with donors and development partners.</p>	<p>meduvladine organizacije i različiti obrazovni projekti u partnerstvu sa donatorima i razvojnim partnerima.</p>
<p>Neni 4 Zhvillimi profesional nga ofertuesit</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Të gjitha programet e zhvillimit profesional të mësimdhënësve që ofrohen përmes këtij modeli duhet të miratohen nga MASHTI përmes mekanizmit të miratimit të programeve i cili rregullohet me udhëzim specifik administrativ për këtë qëllim. 2. MASHTI, publikon listën e programeve të miratuara të cilat mund të financohen nga fondet publike dhe të llogariten në kuadër të kërkesave të sistemit të licencimit të mësimdhënësve. Kjo listë përfshin edhe udhëzime se si personeli i shkollave mund të kontaktojnë dhe t'i qasen programeve të miratuara. 3. Programet e miratuara nga MASHTI mund të financohen nga MASHTI, Komuna, Shkolla, me vetëfinancim të mësimdhënësve apo fondet e jashtme. 4. Obligimi për plotësimin e kërkesave minimale të ZHPM sipas sistemit të 	<p>Article 4 Professional Development by Bidders</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. All teacher professional development programs offered through this model must be approved by MESTI through the program approval mechanism, which is regulated by a specific administrative instruction for this purpose. 2. MESTI publishes the list of approved programs that can be financed by public funds and counted within the requirements of the teacher licensing system. This list also includes instructions on how school personnel can contact and access approved programs. 3. Programs approved by MESTI can be financed by MESTI, municipality, school, with teachers' self-financing or external funds. 4. The obligation to meet the minimum requirements of TPD according to the 	<p>Član 4 Profesionalni razvoj od strane ponudača</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Svi programi profesionalnog razvoja nastavnika koji se nude kroz ovaj model moraju biti odobreni od strane MONTI kroz mehanizam usvajanje programa, koji se reguliše posebnim administrativnim uputstvom za ovu svrhu. 2. MONTI objavljuje listu odobrenih programa koji se mogu finansirati iz javnih fondova i koji se računaju u okviru zahteve sistema licenciranje nastavnika. Ova lista takođe uključuje uputstva o tome kako školsko osoblje može kontaktirati i pristupiti odobrenim programima. 3. Programe odobrene od strane MONTI mogu se finansirati od strane MONTI, opština, škola, samofinansiranjem nastavnika ili eksternim fondovima. 4. Obavezu za ispunjavanje minimalnih uslova PRN-a prema sistemu licenciranja

<p>licencimit të mësimdhënësve bie mbi Drejtorinë Komunale të Arsimit, e cila duhet të reflektojë në buxhetin vjetor fonde për realizimin e aktiviteteve të ZHPM në komunën e tyre.</p>	<p>teacher licensing system falls on the Municipal Education Directorate, which must reflect in the annual budget funds for the realization of TPD activities in their municipality.</p>	<p>nastavnika snosi Opštinska direktorijat za obrazovanje, što se mora odraziti u godišnjim budžetskim sredstvima za realizaciju aktivnosti PRN-a u njihovoj opštini.</p>
<p>5. MASHTI, në baza vjetore financon pjesë të aktiviteteve të zhvillimit profesional nga niveli qendror të cilat kanë për qëllim sforcimin e politikave të caktuara, ndërtimin e kapaciteteve të ofertuesve të zhvillimit profesional dhe adresimin e prioriteteve të caktuara të dalë nga Plani Strategjik, apo nevojat e specifikuara nga proceset tjera relevante si vlerësimet e jashtme kombëtare e ndërkontrolluese, hulumtimet e ndryshme empirike.</p>	<p>5. MESTI, on an annual basis, finances parts of the professional development activities from the central level, which are aimed at enforcing certain policies, building the capacities of professional development providers and addressing certain priorities emerging from the Strategic Plan, or the needs specified by other relevant processes such as external national and international evaluations, various empirical researches.</p>	<p>5. MONTI na godišnjem nivou finansira delove aktivnosti profesionalnog sa centralnog nivoa, koje imaju za cilj jačanje određenih politika, izgradnju kapaciteta pružalaca profesionalnog usavršavanja i rešavanje određenih prioriteta koji proizilaze iz Strateškog plana, ili potreba određenih drugim relevantni procesi kao što su eksterne nacionalne i međunarodne evaluacije, različita empirijska istraživanja.</p>
<p>6. MASHTI, bën monitorimin e implementimit të aktiviteteve të zhvillimit profesional të cilat i financon nga fondet qendrore, ndërsa aktivitetet e implementuara nga fondet komunale dhe të tjera, raportohen në MASHTI në baza të rregullta, sipas dispozitave të këtij Udhëzimi dhe vlerësohen/hulumtohen përmes qasjes empirike për të përcaktuar relevancën dhe efektshmërinë e aktiviteteve të caktuara.</p>	<p>6. MESTI monitors the implementation of professional development activities which are financed by central funds, while the activities implemented by municipal and other funds are reported to MESTI on a regular basis, according to the provisions of this Instruction, and are evaluated/researched through the empirical approach to determine the relevance and effectiveness of certain activities.</p>	<p>6. MONTI vrši monitoring implementacije aktivnosti profesionalnog usavršavanja koje se finansiraju iz centralnih fondova, dok se za aktivnosti koje se realizuju iz opštinskih i drugih fondova redovno izveštava MONTI, u skladu sa odredbama ovog uputstva, i vrednuju/istražuju se kroz empirijski pristup da se utvrdi relevantnost i efektivnost određenih aktivnosti.</p>

<p>7. Aprovimi i programeve të zhvillimit profesional bëhet përmes Udhëzimit përkatës administrativ dhe udhëhiqet nga MASHTI përmes KSHLM-së.</p>	<p>7. The approval of professional development programs is done through the relevant administrative instruction and is guided by MESTI through SCTL.</p>	<p>7. Odobrenje programa stručnog usavršavanja vrši se putem relevantnog administrativnog uputstva i vodeno je od strane MONTI preko DSLN.</p>
<p>Neni 5 Zhvillimi profesional me bazë në shkollë</p> <p>1. ZHPMBSH, përkufizohet si një proces në të cilin mësimdhënësit mësojnë nga njëri-tjetri, në mënyrë të përhershme në nivel shkolle, në përmirësimin e kompetencës së mësimdhënies, aftësive udhëheqëse për të përmirësuar dhe për të çuar përpara mësimin e nxënësve dhe performancën e shkollës.</p> <p>2. ZHPMBSH, përfshin aktivitete profesionale në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi, parimet dhe procedurat e përcaktuara me këtë UA.</p> <p>3. ZHPMBSH, ndihmon në zhvillimin e kompetencave, përmirësimin e praktikave të mësimdhënies dhe plotësimin e kërkesave për ZHP të ndërlidhura me sistemin e licencimit të mësimdhënësve.</p> <p>4. Procesi i ZHPMBSH, mbështetet në këto parime: thjeshtësia, realizimi i lehtë, fleksibiliteti, efektshmëria, bashkëpunimi</p>	<p>Article 5 School-based professional development</p> <p>1. SBTPD is defined as a process in which teachers learn from each other, on an ongoing basis at the school level, in improving teaching competence, leadership skills to improve and advance student learning and school performance.</p> <p>2. SBTPD includes professional activities in accordance with the legal provisions in force, the principles and procedures defined by this AI.</p> <p>3. SBTPD helps in the development of competencies, improvement of teaching practices and fulfillment of requirements for PD related to the teachers' licensing system.</p> <p>4. The SBTPD process is based on these principles: simplicity, easy implementation, flexibility, effectiveness, cooperation and</p>	<p>Član 5 Stručno usavršavanje sa osnovom u školi</p> <p>1. PRNOŠ, se definiše kao proces u kojem nastavnici uče jedni od drugih, na stalnoj osnovi na nivou škole, u poboljšanju nastavne kompetencije, veština vođenja radi poboljšanja i unapređenja učenja učenika i školske performanse.</p> <p>2. PRNOŠ, obuhvata profesionalne aktivnosti u skladu sa zakonskim odredbama na snazi, principima i procedurama definisanim ovim AU.</p> <p>3. PRNOŠ, pomaže u razvoju kompetencija, poboljšavanju nastavne prakse i ispunjavanju uslova za PR vezano za sistem licenciranje nastavnika.</p> <p>4. Proces PRNOŠ, zasniva se na ovim principima: jednostavnost, laka realizacija, fleksibilnost, efektivnost, saradnja i</p>

dhe qëndrueshmëria.	sustainability.	održivost.
<p style="text-align: center;">Neni 6</p> <p>Format e zhvillimit profesional të mësimdhënësve me bazë në shkollë</p> <p>1. ZHPMBSH, realizohet në forma të ndryshme, duke përfshirë:</p> <p>1.1. Programe/trajnime në nivel shkolle sipas programit, nga lista e programeve të miratuara nga MASHTI, të përzgjedhur dhe kontraktuar nga shkolla apo komuna për më shumë se një shkollë;</p> <p>1.2. Punëtori dhe seminare të organizuara nga vetë shkolla;</p> <p>1.3. Këshillim dhe mentorim ndërmjet kolegëve;</p> <p>1.4. Kërkim/hulumtim në veprim nga grupe të mësimdhënësve.</p> <p>2. Parakushtet elementare për të ofruar punëtori dhe seminare sipas pikës 1.2 më lartë janë përkushtimi, angazhimi dhe kapacitetet me mësimdhënës që janë kryesues të aktiveve profesionale, mësimdhënës me kualifikim master dhe me</p>	<p style="text-align: center;">Article 6</p> <p>School-based teachers' professional development forms</p> <p>1. SBTPD is realized in various forms, including:</p> <p>1.1. Programs/trainings at the school level according to the program, from the list of programs approved by MESTI, selected and contracted by the school or municipality for more than one school;</p> <p>1.2. Workshops and seminars organized by the school itself;</p> <p>1.3. Counseling and mentoring among colleagues;</p> <p>1.4. Research in action by groups of teachers;</p> <p>2. The elementary preconditions to offer workshops and seminars according to point 1.2 above are the dedication, commitment and capacities of teachers who are leaders of professional activities, teachers with a master's qualification and experience in</p>	<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>Oblika profesionalnog razvoja nastavnika sa osnovom u školi</p> <p>1. PRNOŠ, se realizuje u različitim oblicima, uključujući:</p> <p>1.1. Programi/Obuka na nivou škole prema programu, sa liste programa odobrenih od strane MONTI, odabranih i ugovorenih od strane škole ili opštine za više od jedne škole;</p> <p>1.2. Radionice i seminari koje organizuje sama škola;</p> <p>1.3. Savetovanje i mentorstvo među kolegama;</p> <p>1.4. Istraživanje/akciono istraživanje od strane grupe nastavnika;</p> <p>2. Osnovni preduslovi za održavanje radionica i seminara prema tački 1.2 gore su posvećenost, angažovanost i kapaciteti nastavnika koji su nosioci profesionalne aktivnosti, nastavnika sa master kvalifikacijama i iskustvom u</p>

<p>përvojë në organizim të seminareve, mësimdhënës me përvojë në aktivitete zhvillimore në shkollë dhe jashtë.</p>	<p>organizing seminars, teachers with experience in developmental activities in and outside the school.</p>	<p>organizovanju seminara, nastavnika sa iskustvom u razvojnim aktivnostima u školi i van nje.</p>
<p>3. Aktivitetet e ZHPMBSH miratohen nga Këshilli drejtues i shkollës dhe reflektohen në planet e punës dhe Planin Zhvillimor të Shkollës.</p>	<p>3. The activities of SBTPD are approved by the School Steering Council and are reflected in the work plans and the School Development Plan.</p>	<p>3. Aktivnosti PRNOŠ odobrava Školski upravni odbor i održava se na planovima rada i Školskom razvojnog planu.</p>
<p>Neni 7 Njohja e orëve të ZHPMBSH në kuadër të sistemit të licencimit</p> <p>1. Orët e ZHPMBSH njihen në sistemin e licencimit të mësimdhënësve sipas kërkesave dhe dispozitave në Udhëzimin administrativ përkatës.</p> <p>2. Orët e zhvillimit profesional të mësimdhënësve me bazë në shkollë llogariten në varësi të programit të trajnimit të aprovuara/miratuarra dhe zbatimit të tij në nivel shkolle apo aktivitetit profesional të zhvilluar në nivel shkolle sipas miratimit të Këshillit drejtues të shkollës.</p> <p>3. Një ditë e plotë trajnimi, punëtorie apo seminari me tema profesionale përbëhet nga 6 orë.</p>	<p>Article 7 Recognition of the SBTPD hours within the licensing system</p> <p>1. The SBTPD hours are recognized in the teacher licensing system according to the requirements and provisions in the relevant Administrative Instruction.</p> <p>2. The school-based professional development hours of teachers are calculated depending on the approved training program and its implementation at the school level or the professional activity developed at the school level according to the approval of the School Steering Council.</p> <p>3. A full training, workshop or seminar day on professional topics consists of 6 hours.</p>	<p>Član 7 Priznavanje časova PRNOŠ u okviru sistema licenciranja</p> <p>1. Časovi PRNOŠ su priznati u sistemu licenciranje nastavnika u skladu sa zahtevima i odredbama relevantnog Administrativnog uputstva.</p> <p>2. Časovi profesionalnog razvoja nastavnika sa osnovom u školi računaju se u zavisnosti od odobrenog programa obuke i njegove realizacije na nivou škole ili stručnu aktivnost koja se odvija na nivou škole prema odobrenju Školskog upravnog odbora.</p> <p>3. Celodnevna obuka, radionica ili seminar na stručne teme sastoji se od 6 sati.</p>

<p>4. Në raste të caktuara, shkolla mund t'i planifikojë dhe realizojë programet e trajnimit, punëtoritë, seminaret dhe temat profesionale, në disa seanca ditore me nga 3 orë, të cilat pastaj mblidhen në përfundim të programit apo aktivitetit përkatës të zhvillimit profesional.</p>	<p>4. In certain cases, the school can plan and implement training programs, workshops, seminars and professional topics, in several daily sessions of 3 hours each, which then meet at the end of the relevant professional development program or activity.</p>	<p>4. U određenim slučajevima škola može da planira i realizuje programe obuke, radionice, seminare i stručne teme, u nekoliko dnevnih seansi od po 3 sata, koje se zatim sastaju na kraju programa ili relevantne aktivnosti profesionalnog usavršavanja.</p>
<p>Neni 8 Procedurat e brendshme për ZHPMBSH</p> <p>1. Procedurat e brendshme të zhvillimit profesional të mësimdhënësve me bazë në shkollë zbatohen duke marrë parasysh dispozitat e Kornizës Strategjike për Zhvillimin profesional të mësimdhënësve në Kosovë dhe udhëzuesit përkatës për ZHPMBSH.</p> <p>2. Procedurat e brendshme janë:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Identifikimi dhe vlerësimi i nevojave për zhvillim profesional; 2.2. Përcaktimi i prioriteteve për zhvillim profesional me bazë në shkollë; 2.3. Planifikimi dhe zbatimi i planit për ZHPMBSH; 2.4. Monitorimi i ZHPMBSH në baza 	<p>Article 8 Internal procedures for SBTPD</p> <p>1. The internal procedures of the school-based teachers' professional development are implemented taking into account the provisions of the Strategic Framework for the Teachers' Professional Development in Kosovo and the relevant guidelines for the SBTPD.</p> <p>2. Internal procedures are:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Identification and evaluation of professional development needs; 2.2. Setting priorities for school-based professional development; 2.3. Planning and implementation of the SBTPD plan; 2.4. Monitoring the SBTPD on a 	<p>Član 8 Interne procedure za PRNOŠ</p> <p>1. Interne procedure profesionalnog razvoja nastavnika sa osnovom u školi sprovodi se uzimajući u obzir odredbe Strateškog okvira za profesionalni razvoj nastavnika na Kosovu i relevantne smernice za PRNOŠ.</p> <p>2. Interne procedure su:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Identifikacija i procena potreba za profesionalnim razvojem; 2.2. Određivanje prioriteta za profesionalni razvoj u školi; 2.3. Planiranje i sprovođenje plana za PRNOŠ; 2.4. Monitoring PRNOŠ na redovnoj

<p>të rregullta nga drejtori i shkollës dhe koordinatori i cilësisë;</p> <p>2.5. Raportimi mbi zhvillimin profesional me bazë në shkollë;</p> <p>2.6. Certifikimi me bazë në shkollë.</p> <p>Neni 9</p> <p>Identifikimi dhe vlerësimi i nevojave për ZHPMBSH</p> <p>1. Nga shkolla aplikohen disa forma dhe procedura standarde për identifikim dhe vlerësim të nevojave për zhvillim profesional në nivel shkolle. Ato mund të jenë si në vijim:</p> <p>1.1. Personi i caktuar nga udhëheqja dhe stafi i shkollës (drejtori, koordinatori për sigurimin e cilësisë, zëvendësdrejtori, pedagogu i shkollës ose mësimdhënës i caktuar) viziton disa mësimdhënës në orë mësimore për të vëzhguar praktikat e tyre si dhe për të identifikuar vështirësitë në mësimdhënie nga këndvështrimi i vëzhguesit. Në rastet e tillë zakonisht zhvillohet një bisedë me mësimdhënësin para dhe pas vëzhgimit të orës mësimore për të identifikuar anët pozitive por edhe</p>	<p>regular basis by the school principal and the quality coordinator;</p> <p>2.5. Reporting on school-based professional development;</p> <p>2.6. School-based certification.</p> <p>Article 9</p> <p>Identification and evaluation of SBTPD needs</p> <p>1. The school applies several standard forms and procedures for identification and evaluation of professional development needs at the school level. They can be as following:</p> <p>1.1. The person designated by the school leadership and staff (principal, quality assurance coordinator, vice-principal, school pedagogue or designated teacher) visits some teachers in class to observe their practices and identify teaching difficulties from their perspective of the observer. In such cases, a conversation is usually held with the teacher before and after observing the lesson to identify the positive aspects but also the difficulties and needs for professional development;</p>	<p>osnovi od strane direktora škole i koordinatora za kvalitet;</p> <p>2.5. Izveštavanje o profesionalnom usavršavanju sa osnovom u školi;</p> <p>2.6. Sertifikacija sa osnovom u školi.</p> <p>Član 9</p> <p>Identifikacija i procena potreba za PRNOŠ</p> <p>1. Škola primenjuje nekoliko standardnih oblika i procedure za identifikaciju i procunu potreba za profesionalni razvoj na nivou škole. Ona mogu biti kao u nastavku:</p> <p>1.1. Osobu koju odredi rukovodstvo škole i školsko osoblje (direktor, koordinator za obezbeđenje kvaliteta, zamenik direktora, školski pedagog ili određeni nastavnik) posećuje neke nastavnike na času da bi posmatrao njihovu praksu i identifikovao poteškoće u nastavi iz perspektive posmatrača. U takvim slučajevima, obično se vodi razgovor sa nastavnikom pre i posle praćenja nastavnog časa kako bi se identifikovali pozitivni aspekti, ali i poteškoće i potrebe za</p>
--	--	--

<p>vështirësítë dhe nevojat pér zhvillim profesional;</p> <p>1.2. Intervistat me mësimdhënës ku mësimdhënësit theksojnë preferencat e tyre pér zhvillim profesional apo pér programe të caktuara. Intervistat mund tē bëhen edhe në formë të grupeve të fokusit me mësimdhënës të shkollës, kryetarë të aktivave profesionale, pér tē mësuar perceptimet kolektive rrëth nevojave pér zhvillim profesional;</p> <p>1.3. Pyetësorët me një mostër të mësimdhënësve apo me tërë personelin e shkollës pér identifikimin e nevojave të stafit mësimor pér ZHP;</p> <p>1.4. Shqyrtimi i Planeve Individuale pér zhvillim profesional ku mësimdhënësit artikulojnë nevojat e tyre pér zhvillim dhe mësim profesional. Këto plane mund tē japidnë tē dhëna cilësore pér caktimin e nevojave tē përgjithshme të mësimdhënësve të shkollës përkatëse;</p> <p>1.5. Analiza e raportit të vetëvlerësimit të shkollës dhe raportit të vlerësimit të jashtëm nga Inspektorati i Arsimit, diskutimeve në kuadër të aktivit</p>	<p>1.2. Interviews with teachers where teachers emphasize their preferences for professional development or for certain programs. Interviews can also be done in the form of focus groups with school teachers, chairpersons of professional activities, to learn collective perceptions about the needs for professional development;</p> <p>1.3. Questionnaires with a sample of teachers or with the entire school staff to identify the needs of the teaching staff for PD;</p> <p>1.4. Review of Individual Plans for professional development where teachers articulate their needs for professional development and learning. These plans can provide qualitative data for determining the general needs of the teachers of the respective school;</p> <p>1.5. Analysis of the school's self-evaluation report and the external evaluation report from the Education Inspectorate, discussions within the</p>	<p>profesionalnim razvojem;</p> <p>1.2. Intervjui sa nastavnicima gde nastavnici istiçu svoje preferencije za profesionalni razvoj ili za određene programe. Intervjui može se obaviti u obliku fokus grupa sa školskim nastavnicima, predsednici stručnih aktivita, kako bi se saznale kolektivne percepциje o potrebama za profesionalnim razvojem;</p> <p>1.3. Upitnici sa uzorkom nastavnika ili sa celokupnim školskim osobljem za identifikaciju potrebe nastavnog osoblja za PR;</p> <p>1.4. Razmatranje individualnih planova za profesionalni razvoj gde nastavnici artikulišu svoje potrebe za profesionalnim razvojem i učenjem. Ovi planovi mogu pružiti kvalitativne podatke za utvrđivanje opšte potrebe nastavnika dotične škole;</p> <p>1.5. Analiza izveštaja o samovrednovanju škole i izveštaja o eksternom vrednovanju od strana Inspektorata za obrazovanje, diskusije u</p>
---	--	---

<p>profesional, raporteve të vëzhgimit në orë mësimore, raporteve të vlerësimit të performancës së mësimdhënësve, vetëvlerësimit, reflektimit mbi praktikat e mësimdhënies në shkollë dhe formave tjera relevante.</p> <p>2. Identifikimi dhe vlerësimi i nevojave nga shkolla për ZHP bëhet çdo dy vite, gjatë periudhës janar – prill, në mënyrë që gjatë periudhës maj – korrik të vitit përkatës të finalizohet plani vjetor për ZHPMBSH për dy vitet shkolllore vijuese.</p> <p>3. Vlerësimi i nevojave për ngritje profesionale merr parasysh edhe prioritetet e shkollës të cilat janë theksuar në Planin Zhvillimor të Shkollës, prioritetet komunale për zhvillimin e arsimit në komunë, prioritetet e MASHTI, reformat në proces dhe orientimet kurrikulare, zhvillimet në literaturën akademike si dhe kapacitetet dhe resurset që ka shkolla në dispozicion.</p> <p>Neni 10 Planifikimi dhe zbatimi nga shkolla i ZHPMBSH</p>	<p>professional activity, lesson observation reports, teacher performance evaluation reports, self-evaluation, reflection on teaching practices at school and other relevant forms.</p> <p>2. The identification and evaluation of the school needs for the PD is done every two years, during the period January - April, so that during the period May - July of the respective year, the annual plan for the SBTPD for the next two school years is finalized.</p> <p>3. The evaluation of the needs for professional development also takes into account the priorities of the school which are highlighted in the School Development Plan, the municipal priorities for the development of education in the municipality, the priorities of MESTI, reforms in the process and curricular orientations, developments in academic literature as well as capacities and the resources that the school has available.</p> <p>Article 10 Planning and implementation by the school of the SBTPD</p>	<p>okviru stručnog aktiva, izveštaji o posmatranju na nastavni čas, izveštaji o vrednovanje performanse nastavnika, samovrednovanje, refleksija o nastavne prakse u školi i drugi relevantni oblici.</p> <p>2. Identifikacija i procena potreba iz škole za PR vrši se svake dve godine, u periodu januar – april, da bi se u periodu maj – jul odgovarajuće godine izradio godišnji plan PRNOŠ za naredne dve škole godine.</p> <p>3. Procena potreba za profesionalnim razvojem takođe ima u vidu prioriteti škole koji su istaknuti u Školskom razvojnem planu, opštinske prioritete za razvoj obrazovanja u opštini, prioritete MONTI-a, reforme u procesu i kurikularne orientacije, razvoj akademske literature kao i kapaciteti i resursi koje ima škola na raspolaganju.</p> <p>Član 10 Planiranje i implementacija od strane škole PRNOŠ</p>
--	--	--

<p>1. Planifikimi i zhvillimit profesional të mësimdhënësve në nivel shkolle, bëhet çdo vit gjatë periudhës maj-korrik, bazuar në raportin e identifikimit dhe vlerësimit të nevojave, si dhe në bazë të prioriteteve të përcaktuara të miratuara nga KDSH.</p> <p>2. Planifikimi i zhvillimit profesional të mësimdhënësve në nivel shkolle, ndërlidhet me kalendarin e viti shkollor, me qëllim planifikimin e ditëve të plota të zhvillimit profesional në kohën kur nxënësit janë në pushime, ndërsa mësimdhënësit kanë ditë pune në shkollë.</p> <p>3. Planifikimi për zbatimin e ZHPMBSH duhet të përfshijë:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Të dhëna hyrëse për procesin e hartimit të planit, arsyeshmërinë dhe qëllimet e gjithmbarshme të planit për ZHPMBSH; 3.2. Prioritetet për ZHP dhe objektivat e zbërthyera sipas prioriteteve; 3.3. Aktivitetet kryesore sipas prioriteteve; 3.4. Format se si do të realizohen 	<p>1. The planning of the teachers' professional development at the school level is done every year during the May-July period, based on the needs identification and evaluation report, as well as on the basis of the defined priorities approved by SSC.</p> <p>2. The planning of teachers' professional development at the school level is related to the calendar of the school year, in order to plan full days of professional development at the time when students are on vacation, while teachers have working days at school.</p> <p>3. Planning for the implementation of the SBTPD should include:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Input data for the process of drafting the plan, the reasonableness and overall goals of the plan for SBTPD; 3.2. Priorities for PD and objectives broken down according to priorities; 3.3. Main activities according to priorities; 3.4. Forms of how professional 	<p>1. Planiranje profesionalnog razvoja nastavnika na nivou škole vrši se svake godine u periodu maj-jul, na osnovu izveštaja o identifikaciji i proceni potreba, kao i na osnovu definisanih prioriteta odobrenih od strane ŠUO.</p> <p>2. Planiranje stručnog usavršavanja nastavnika na nivou škole vezano je za kalendar školske godine, kako bi se planirali puni dani profesionalnog usavršavanja u vreme kada su učenici na raspustu, dok nastavnici imaju radne dane u školi.</p> <p>3. Planiranje implementacije PRNOŠ treba da obuhvati:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Ulazni podaci za proces izrade plana, opravdanost i opšti ciljevi plana za PRNOŠ; 3.2. Prioriteti za PR i objektivi razloženi prema prioritetima; 3.3. Glavne aktivnosti prema prioritetima; 3.4. Oblici kako će se sprovoditi
---	---	---

<p>programet dhe aktivitetet e zhvillimit profesional;</p> <p>3.5. Përgjegjësitë sipas prioriteteve dhe aktiviteteve gjegjëse;</p> <p>3.6. Plani dinamik me afatet kohore;</p> <p>3.7. Burimet e nevojshme për realizimin e planit (kapacitete njerëzore, trajnerë, mentorë, resurse materiale dhe financiare, pajisje etj.);</p> <p>3.8. Mjetet e verifikimit/dokumentimit për realizimin e aktiviteteve të planifikuara;</p> <p>3.9. Treguesit e realizimit të prioriteteve të ZHPMBSH.</p> <p>Neni 11 Monitorimi në nivel shkolle i ZHPMBSH</p> <p>1. Monitorimi i ZHPBSH, realizohet në baza të rregullta nga vet shkolla (nga drejtori i shkollës, koordinatori i cilësisë në nivel shkolle dhe mentor i për ZHPM në nivel shkolle).</p>	<p>development programs and activities will be carried out;</p> <p>3.5. Responsibilities according to priorities and relevant activities;</p> <p>3.6. Dynamic plan with deadlines;</p> <p>3.7. The necessary resources for the realization of the plan (human capacities, trainers, mentors, material and financial resources, equipment, etc.);</p> <p>3.8. Verification/documentation tools for the realization of planned activities;</p> <p>3.9. Indicators of the realization of SBTPD priorities.</p> <p>Article 11 Monitoring the SBTPD at the school level</p> <p>1. The monitoring of SBTPD is carried out on a regular basis by the school itself (by the school principal, the quality coordinator at school level and the mentor for TPD at school level).</p>	<p>programi i aktivnosti profesionalnog razvoja;</p> <p>3.5. Odgovornosti prema prioritetima i doličnim aktivnostima;</p> <p>3.6. Dinamički plan sa vremenskim rokovima;</p> <p>3.7. Potrebni resursi za realizaciju plana (ljudski kapaciteti, treneri, mentori, materijalni i finansijski resursi, oprema i dr.);</p> <p>3.8. Alati za verifikaciju/dokumentovanje za realizaciju planiranih aktivnosti;</p> <p>3.9. Pokazatelji realizacije prioriteta PRNOŠ.</p> <p>Član 11 Monitoring na nivou škole PRNOŠ</p> <p>1. Monitoring PRNOŠ, se realizuje na redovnoj osnovi od same škole (direktor škole, koordinator za kvalitet na nivou škole i mentor za PRN na nivou škole).</p>
---	--	--

<p>2. Monitorimi në baza të irregullta bëhet përmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Vëzhgimit të procesit të realizimit të aktiviteteve të zhvillimit profesional; 2.2. Takimeve të rregullta mujore ose dymujore me mësimdhënësit; 2.3. Shqyrtimit të dosjeve profesionale të mësimdhënësve që pasqyrojnë elementet e aktiviteteve të zhvillimit profesional dhe vlerësimin eventual të dosjeve; 2.4. Konsultimit me aktivat profesionale dhe këshillat e klasave mbi ndikimin e aktiviteteve të ZHP në proceset mësimore dhe të mësuarit. <p>Neni 12 Dokumentimi dhe raportimi mbi zhvillimin profesional me bazë në shkollë</p> <p>1. Shkolla siguron dokumentimin dhe raportimin e aktiviteteve të zhvillimit profesional me bazë në shkollë si vijon:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Raporte pas përfundimit të çdo 	<p>2. Monitoring on a regular basis is done through:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Observing the process of carrying out professional development activities; 2.2. Regular monthly or bi-monthly meetings with teachers; 2.3. Reviewing the professional files of teachers that reflect the elements of professional development activities and the eventual evaluation of files; 2.4. Consultation with professional assets and classroom advice on the impact of PD activities on teaching and learning processes. <p>Article 12 Documenting and reporting on school-based professional development</p> <p>1. The school ensures the documenting and reporting of school-based professional development activities as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Reports after the completion of 	<p>2. Monitoring na redovnoj osnovi se vrši kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Praćenje procesa obavljanja aktivnosti profesionalnog razvoja; 2.2. Redovni mesečni ili dvomesečni sastanci sa nastavnicima; 2.3. Razmatranje stručnih dosjeva nastavnika koji odražavaju elemente aktivnosti profesionalnog razvoja i eventualnu procenu dosjeva; 2.4. Konsultacije sa stručnim aktivima i razredni saveti o uticaju aktivnosti PR na proces nastave i učenja. <p>Član 12 Dokumentovanje i izveštavanje o profesionalnom razvoju sa osnovom u školi</p> <p>1. Škola obezbeđuje dokumentaciju i izveštavanje o aktivnostima profesionalnog razvoja sa osnovom u školi na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Izveštaji po završetku svakog
--	--	---

<p>programi të trajnimit dhe aktiviteti tjetër të realizuar në nivel shkolle në bazë të planit për zhvillim profesional me bazë në shkollë. Raportet e tillë hartohen nga përgjegjësi kryesor i programit/aktivitetit përkatës. Raporte vjetore bëhen edhe për DKA për aktivitetet e realizuara gjatë vitit përkatës.</p>	<p>each training program and other activity carried out at the school level based on the school-based professional development plan. Such reports are drawn up by the main responsible of the relevant program/activity. Annual reports are also made for MED for the activities carried out during the respective year.</p>	<p>programa obuke i druge aktivnosti realizovane na nivou škole na osnovu plana ta profesionalni razvoj sa osnovom u školi. Takve izveštaje sastavlja glavni nosilac relevantnog programa/aktivnosti. Godišnji izveštaji se takođe sastavljaju za ODO za aktivnosti sprovedene tokom dotične godine.</p>
<p>1.2. Raporti përbledhës në nivel shkolle për programet e trajnimit dhe aktivitetet e zhvillimit profesional të realizuara gjatë një viti në kuadër të ZHPMBSH. Raportet në nivel shkolle hartohen nga koordinatori i caktuar për ZHPMBSH, koordinatori i cilësisë, pedagogu i shkollës, zëvendësdrejtori nën udhëheqjen e drejtoreve.</p>	<p>1.2. Summary report at the school level for the training programs and professional development activities carried out during one year within the SBTPD. The reports at the school level are drawn up by the designated coordinator for SBTPD, the quality coordinator, the school teacher, the vice-principal under the leadership of the principal.</p>	<p>1.2. Zbirni izveštaj na nivou škole za programe obuke i aktivnosti profesionalnog razvoja sprovedene tokom jedne godine u okviru PRNOŠ. Izveštaje na nivou škole sastavlja koordinator određen za PRNOŠ, koordinator za kvalitet, školski pedagog, zamenik direktora pod rukovodstvom direktora.</p>
<p>1.3. Ruajtja e dosjeve/portfoliove të mësimdhënësve të krijuara si rezultat i aktiviteteve të ZHPMBSH të cilat ndër tjera përfshijnë plane mësimore, reflektive, vetëvlerësim, prezantime, fotografji si dhe materiale të ndryshme rrëth aktiviteteve të realizuara në kuadër të aktiviteteve të ZHPMBSH.</p>	<p>1.3. Saving the teachers files/portfolios created as a result of the SBTPD activities which, among other things, include lesson plans, reflections, self-evaluation, presentations, charts as well as various materials about the activities carried out within the activities of SBTP.</p>	<p>1.3. Čuvanje dosjea/portfolioja nastavnika nastalih kao rezultat aktivnosti PRNOŠ koji, između ostalog, obuhvataju nastavne planove, refleksiju, samovrednovanje, prezantacije, fotografije kao i različite materijale o aktivnostima realizovanih u okviru aktivnosti PRNOŠ.</p>

Neni 13 Procedurat dhe kriteret e certifikimit të mësimdhënësve për ZHPMBSH	Article 13 Procedures and criteria for the certification of teachers for SBTPD	Član 13 Procedure i kriterijumi za sertifikaciju nastavnika za PRNOŠ
<p>1. Procedurat e certifikimit të mësimdhënësve për ZHPMBSH ndërlidhen me programet dhe aktivitetet e ZHP të përshkruara me nenet 6-9 të këtij UA.</p> <p>2. Në rastet kur programet dhe aktivitetet e ZHP janë hartuar në nivel shkolle, certifikimin e mësimdhënësve e bën vetë shkolla me nënshkrim të drejtorit të shkollës dhe koordinatorit të cilësisë ose mentorit për ZHPMBSH.</p> <p>3. Në rastet kur programet dhe aktivitetet e ZHP janë realizuar në kuadër të programeve të trajnimit dhe aktiviteve të ZHP të iniciuara nga DKA, certifikimi bëhet nga drejtori i shkollës përkatësse dhe koordinatori për cilësi ose zyrtari për ZHP në DKA.</p> <p>4. Certifikimi që bëhet nga vet shkolla dhe nga DKA, bëhet në bazë të kritereve në vijim:</p> <p>4.1. Pjesëmarrjes në trajnimet e organizuara me bazë në shkollë sipas planit dhe kërkesave të programit të</p>	<p>1. The teacher certification procedures for SBTPD are related to the programs and activities of PD described in articles 6-9 of this AI.</p> <p>2. In cases where the programs and activities of PD are designed at the school level, the certification of teachers is done by the school itself with the school principal's signature and the quality coordinator or mentor for SBTPD.</p> <p>3. In cases where the programs and activities of PD are carried out within the training programs and activities of PD initiated by MED, the certification is done by the principal of the relevant school and the quality coordinator or official for PD at MED.</p> <p>4. The certification that is done by the school itself and by the MED is based on the following criteria:</p> <p>4.1. Participation in school-based organized training according to the plan and requirements of the program</p>	<p>1. Procedure sertifikacije nastavnika za PRNOŠ odnose se na programe i aktivnosti PR opisane u članovima 6-9 ovog AU.</p> <p>2. U slučajevima kada su programi i aktivnosti za PR sastavljeni na nivou škole, sertifikaciju nastavnika vrši škola sama sa potpisom direktora škole i koordinatora za kvalitet ili mentora za PRNOŠ.</p> <p>3. U slučajevima kada su programi i aktivnosti PR realizovani u okviru programa obuke i aktivnosti PR inicirane od strane ODO, sertifikaciju vrše direktor dotične škole i koordinator za kvalitet ili službenik za PRN u ODO.</p> <p>4. Sertifikacija koju vrši sama škola i ODO vrši se na osnovu sledećih kriterijuma:</p> <p>4.1. Učešće u obukama organizovanim sa osnovom u školi prema planu i zahtevima programa odobrenog od</p>

<p>aprovar nga institucioni përkatës;</p> <p>4.2. Vlerësimit të portfolios personale të zhvillimit profesional, e cila përgatitet sipas kritereve të përcaktuara nga programi, me dëshmi nga zbatimi në praktikat e klasës;</p> <p>4.2.1. Vlerësimin e portfolios së mësimdhënësit e bën personi i përcaktuar me kriteret e programit përkatës të zhvilluar në nivel shkolle apo nga DKA.</p> <p>4.3. Rapoteve nga procesi i konsultimeve me kolegë, mentorë, koordinatorin e cilësisë dhe udhëheqësít e aktiviteteve për ZHP të cilat evidencohen në raportin për zbatimin e aktiviteteve për ZHPMSH.</p> <p>5. Dizajni i certifikatës për zhvillim profesional me bazë në shkollë hartohet nga shkolla dhe përmban:</p> <p>5.1. Logon e shkollës;</p> <p>5.2. Të dhënat e mësimdhënësit;</p>	<p>approved by the relevant institution;</p> <p>4.2. Evaluation of the personal portfolio of professional development, which is prepared according to the criteria defined by the program, with evidence from implementation in classroom practices;</p> <p>4.2.1. The evaluation of the teacher's portfolio is done by the person determined by the criteria of the relevant program developed at the school level or by MED.</p> <p>4.3. Reports from the consultation process with colleagues, mentors, the quality coordinator and the leaders of activities for PD which are evidenced in the report on the implementation of activities for SBTPD.</p> <p>5. The design of the school-based professional development certificate is compiled by the school and contains:</p> <p>5.1. The school logo;</p> <p>5.2. Teacher's data;</p>	<p>strane nadležne institucije;</p> <p>4.2. Ocenjivanje ličnog portfolija za profesionalni razvoj, koji se priprema prema kriterijumima definisanim programom, sa dokazima iz implementacije u razrednoj praksi;</p> <p>4.2.1. Ocenjivanje portfolio nastavnika vrši lice koje je određeno kriterijumima odgovarajućeg programa razvijenog na nivou škole ili ODO.</p> <p>4.3. Izveštajima iz procese konsultacija sa kolegama, mentorima, koordinatorom kvaliteta i rukovodiocima aktivnosti za PR koji su evidentirani u izveštaju o realizaciji aktivnosti za PRNOŠ.</p> <p>5. Dizajn certifikata o profesionalnom razvoju sa osnovom u školi izraduje škola i sadrži:</p> <p>5.1. Školski logo;</p> <p>5.2. Podaci nastavnika;</p>
--	---	--

<p>5.3. Numrin e orëve;</p> <p>5.4. Temat / modulet e programit;</p> <p>5.5. Nënshkrimin e koordinatorit të cilësisë/ apo personit të autorizuar dhe drejtorit të shkollës;</p> <p>5.6. Mbishkrimi dallues për ZHPMBSH.</p> <p>6. Certifikimi i mësimdhënësve për programet të cilat shkolla i merr nga lista e programeve të lejuara nga MASHTI/KSHLM për nevojat e ZHPMBSH, bëhet sipas kritereve të përcaktuara nga MASHTI/KSHLM për certifikimin e mësimdhënësve në programet përkatëse.</p> <p>7. Dëshmitë e certifikimit të mësimdhënësve për ZHPMBSH, ruhen në nivel shkolle dhe janë objekt i shqyrtimit dhe verifikimit nga shkolla – komisioni i themeluar nga KDSH, MASHTI, Inspektorati i Arsimit dhe DKA. Ato mund të jenë si në vijim:</p> <p>7.1. Plani vjetor i shkollës për ZHPMBSH;</p>	<p>5.3. Number of hours;</p> <p>5.4. Topics / program modules;</p> <p>5.5. The signature of the quality coordinator/ or authorized person and the school principal;</p> <p>5.6. Distinctive inscription for SBTPD.</p> <p>6. The certification of teachers for the programs that the school receives from the list of programs allowed by MESTI/SCTL for the needs of SBTPD, is done according to the criteria defined by MESTI/SCTL for the certification of teachers in the relevant programs.</p> <p>7. Proves of teachers' certification for the SBTPD are kept at the school level and are subject to review and verification by the school - the commission established by SSC, MESTI, the Education Inspectorate and MED. They can be as following:</p> <p>7.1. Annual school plan for SBTPD;</p>	<p>5.3. Broj časova;</p> <p>5.4. Teme/moduli programa ;</p> <p>5.5. Potpis koordinatora za kvalitet/ili ovlašćenog lica i direktora škole;</p> <p>5.6. Prepoznatljiv natpis za PRNOŠ.</p> <p>6. Sertifikacija nastavnika za programe koje škola dobija sa liste programa dozvoljenih od strane MONTI/DSLNA za potrebe PRNOŠ, vrši se prema kriterijumima definisanim od strane MONTI/DSLNA za sertifikaciju nastavnika u relevantnim programima.</p> <p>7. Dokaz o sertifikaciji nastavnika za PRNOŠ čuvaju se na nivou škole i podležu pregledu i verifikaciji od strane škole – komisije koju osnivaju DSL, MONTI, Inspektorat za obrazovanje i ODO. Oni mogu biti kao u nastavku:</p> <p>7.1. Godišnji školski plan za PRNOŠ;</p>
---	--	--

<p>7.2. Listat e pjesëmarijës në programe të trajnimit dhe aktivitetet tjera të ZHPMBSH;</p> <p>7.3. Raportet e vlerësimit të portfoliove të mësimdhënësve për ZHP;</p> <p>7.4. Certifikatat nga ZHPMBSH;</p> <p>7.5. Raportet e lidhura me ZHPMBSH.</p> <p>8. Ndaj çdo keqpërdorimi apo shkelje ligjore të certifikimit pa meritë dhe pa dëshmi, ngrihen procedurat e masave disiplinore dhe të ndëshkimeve sipas procedurave ligjore në fuqi.</p> <p>Neni 14 Njohja e aktiviteteve të ZHPMBSH në sistemin e licencimit</p> <p>1. MASHTI, gjatë monitorimeve dhe inspektimeve të rregullta apo specifike kontrollon vërtetësinë dhe dokumentimin e aktiviteteve të ZHPMBSH dhe në bazë të nevojës, adreson shqetësimet në KSHLM dhe/ apo në DKA.</p> <p>2. Monitorimet dhe inspektimet e MASHTI kanë për qëllim të vërtetojnë realizimin e aktiviteteve të zhvillimit</p>	<p>7.2. Lists of participation in training programs and other SBTPD activities;</p> <p>7.3. Evaluation report of teachers portfolio for PD;</p> <p>7.4. Certificates from SBTPD;</p> <p>7.5. Reports related to SBTPD.</p> <p>8. For any misuse or legal violation of the certification without merit and without evidence, disciplinary measures and punishment procedures are initiated according to the legal procedures in force.</p> <p>Article 14 Recognition of the SBTPD activities in the licensing system</p> <p>1. MESTI, during regular or specific monitoring and inspections, checks the authenticity and documentation of the activities of SBTPD and, based on the need, addresses the concerns in SCTL and/or in MED.</p> <p>2. MESTI's monitoring and inspections are aimed at confirming the realization of professional development activities and the</p>	<p>7.2. Spiskovi učešća u programima obuke i drugim aktivnostima PRNOŠ;</p> <p>7.3. Izveštaji o proceni portfolija nastavnika za PR;</p> <p>7.4. Sertifikati PRNOŠ;</p> <p>7.5. Izveštaji u vezi PRNOŠ.</p> <p>8. Za svaku zloupotrebu ili zakonskog prekršaja sertifikovanja bez zasluga i bez dokaza, pokreću se disciplinske mere i postupak kažnjavanja prema važećim zakonskim procedurama.</p> <p>Član 14 Priznavanje aktivnosti PRNOŠ u sistemu licenciranja</p> <p>1. MONTI, tokom redovnog ili specifičnog monitoringa i inspekcije, proverava verodostojnost i dokumentovanje aktivnosti PRNOŠ i, na osnovu potrebe, iznosi probleme DSLN-u i/ili ODO-u.</p> <p>2. Monitoring i inspekcije MONTI-a imaju za cilj da potvrde realizaciju aktivnosti profesionalnog razvoja i iispunjavanje</p>
--	--	---

<p>profesional dhe përmbushjen e kritereve të përcaktuara në programet përkatëse të aprovuara nga KSHLM dhe të përmbushjes së kritereve të aktiviteteve të realizuara nga shkolla.</p>	<p>fulfillment of the criteria defined in the relevant programs approved by SCTL and the fulfillment of the criteria of the activities carried out by the school.</p>	<p>kriterijuma definisanih u relevantnim programima odobrenim od SDSLN i ispunjenost kriterijuma aktivnosti koje realizuje škola.</p>
<p>3. Shkolla raporton në MASHTI, në formën e specifikuar nga MASHTI, për aktivitetet e secilit mësimdhënës duke përfshirë temat e programeve, temat e seminareve, natyrën e aktiviteteve tjera dhe orët e realizuara nga secili mësimdhënës gjatë një viti.</p>	<p>3. The school reports to MESTI, in the form specified by MESTI, on the activities of each teacher, including the topics of the programs, the topics of the seminars, the nature of other activities and the hours realized by each teacher during a year.</p>	<p>3. Škola izveštava MONTI, u formi koju odredi MONTI, o aktivnostima svakog nastavnika, uključujući teme programa, teme seminara, prirodu drugih aktivnosti i časove koje realizuje svaki nastavnik u toku godine.</p>
<p>Neni 15 Financimi i aktiviteteve të ZHPMBSH</p> <p>1. Financimi i aktiviteteve të ZHPMBSH bëhet sipas kritereve dhe parimeve në vijim:</p> <p>1.1. Shkolla shfrytëzon mjetet e veta në dispozicion në planifikimin vjetor përmbulimin e kostos së aktiviteteve;</p> <p>1.2. DKA siguron nga mjetet vetjake fonde shtesë sipas mundësisë për të ndihmuar shkollat në realizimin e aktiviteteve të ZHPMBSH;</p>	<p>Article 15 Funding of SBTPD activities</p> <p>1. Funding of SBTPD activities is done according to the following criteria and principles:</p> <p>1.1. The school uses its own available revenues in the annual planning for covering the cost of activities;</p> <p>1.2. DKA provides additional funds from its own resources according to the possibility to help the schools in the realization of the activities of SBTPD;</p>	<p>Član 15 Finansiranje aktivnosti PRNOŠ</p> <p>1. Finansiranje aktivnosti PRNOŠ vrši se prema sledećim kriterijumima i principima:</p> <p>1.1. Škola koristi sopstvena raspoloživa sredstva u godišnjem planiranju za pokrivanje troškova aktivnosti;</p> <p>1.2. ODO obezbeđuje iz sopstvenih sredstava dodatne fondove prema mogućnosti da pomogne školama u realizaciji aktivnosti PRNOŠ;</p>

<p>1.3. MASHTI në alokimin e grantit specifik të arsimit alokon shuma të caktuara për aktivitete të zhvillimit profesional sipas mundësive buxhetore, duke përfshirë edhe llogaritjet sipas numrit të mësimdhënësve në shkollë.</p>	<p>1.3. MESTI in the allocation of the specific education grant allocates certain amounts for professional development activities according to budgetary possibilities, including calculations according to the number of teachers in the school.</p>	<p>1.3. MONTI u izdvajaju specifično grante za obrazovanje izdvajaju se određeni iznosi za aktivnosti profesionalnog razvoja prema budžetskim mogućnostima, uključujući obračune prema broju nastavnika u školi.</p>
<p>Neni 16 Dokumentet dhe strukturat mbështetëse për ZHPMBSH</p> <ol style="list-style-type: none"> Shkollat krijojnë strukturat mbështetëse dhe caktojnë role për ZHPMBSH duke përfshirë ekipe profesionale, koordinatorë për aktivitete, trajnerë e mentorë. Për të ndihmuar dhe drejtuar shkollat dhe DKA-të, MASHTI përgatitë Udhëzuesin praktik për zbatim të aktiviteteve për ZHPMBSH. Udhëzuesi përgatitet dhe publikohet në uebfaqe të MASHTI në formën e qasshme për tu shkarkuar dhe përdorur nga shkollat dhe DKA-të. Udhëzuesi për zbatim të aktiviteteve dhe programeve për ZHPMBSH është dokument dinamik që plotësohet me instrukture pune në varësi udhëzime dhe instrumente pune në varësi 	<p>Article 16 Documents and supporting structures for SBTPD</p> <ol style="list-style-type: none"> Schools create support structures and assign roles for SBTPD including professional teams, activity coordinators, trainers and mentors. In order to help and guide schools and MED-s, MESTI prepared the Practical Guide for the implementation of activities for SBTPD. The guide is prepared and published on the MESTI's website in an accessible form to be downloaded and used by schools and MED-s. The guide for the implementation of activities and programs for the SBTPD is a dynamic document that is completed with instructions and work instruments 	<p>Član 16 Dokumenti i prateće strukture za PRNOŠ</p> <ol style="list-style-type: none"> Škole stvaraju strukture podrške i dodeljuju uloge za PRNOŠ uključujući profesionalne timove, koordinatorë aktivnosti, trenere i mentore. Da bi se pomogle i usmerile škole i ODO-i, MONTI priprema Praktični vodič za sprovodenje aktivnosti za PRNOŠ. Vodič se priprema i objavljuje na web stranici MONTI-a u pristupačnoj formi za preuzimanje i korišćenje od strane škola i ODO. Vodič za realizaciju aktivnosti i programa za PRNOŠ je dinamičan dokument koji je upotpunjeno uputstvima i radnim instrumentima u zavisnosti od

<p>nga nevojat e shkollave për realizimin e ZHPMBSH.</p>	<p>depending on the school needs for the SBTPD implementation.</p>	<p>potreba škola za realizaciju PRNOŠ.</p>
<p>Neni 17 Dispozitat shfuqizuese</p> <p>Me hyrjen në fuqi të këtij Udhëzimi administrativ, shfuqizohen Udhëzimi administrativ për Zbatimin e zhvillimit profesional nr. 16/2013; Udhëzimi administrativ për financimin e ZHPM nr. 15/2013; Udhëzimi administrativ për ZHPMBSH nr. 119/2020.</p>	<p>Article 17 Repealing provisions</p> <p>With entry into force of this Administrative instruction is repealed the: Administrative instruction for the implementation of professional development No. 16/2013; Administrative instruction for the financing of TPD No. 15/2013; Administrative instruction for SBTPD, no. 119/2020.</p>	<p>Član 17 Van snažne odredbe</p> <p>Stupanjem na snagu ovog Administrativnog uputstva stavlja se van snage: Administrativno uputstvo za sprovođenje profesionalnog br. 1/2013; Administrativno uputstvo o finansiranju PRN br15/2013; Administrativno uputstvo za PRNO br. 119/2020 godine.</p>
<p>Neni 18 Hyrja në fuqi</p> <p>Ky Udhëzim administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas publikimit në Gazetën zyrtare të Republikës së Kosovës.</p>	<p>Article 18 Entry into force</p> <p>This Administrative Instruction enters into force seven (7) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.</p>	<p>Član 18 Stupanje na snagu</p> <p>Ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon objavljinje u službeni glasnik republike Kosovo.</p>
<p>Datë: <u>16/06/2023</u></p> <p> Ministre</p>	<p>Arbërie Nagavci</p> <p>Date: / /</p>	<p>Arbërie Nagavci</p> <p>Minister</p> <p>Datum: / /</p>